

**LIETUVOS AGRARINIŲ IR MIŠKŲ MOKSLŲ CENTRO
STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS
2024 – 2026 m.**

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras (LAMMC) yra valstybinis mokslinių tyrimų institutas, viešasis juridinis asmuo, vykdomas valstybei, visuomenei, tarptautiniam bendradarbiavimui ar ūkio subjektams svarbius ilgalaikius agronomijos, miškotyros, ekologijos ir aplinkotyros, biochemijos mokslo krypties mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. LAMMC steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

LAMMC veikla vykdoma ir veiklos tikslas įgyvendinamas vadovaujantis pagrindiniais dokumentais, sudarančiais pagrindą LAMMC veiklos strategijai. LAMMC veikla prisideda prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje patvirtintų tikslų ir prioritetų įgyvendinimo, taip pat: Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija *Lietuva 2030*“, 2021–2030 metų Nacionalinės pažangos programos, Europos strategijos „Žalioji kursas“, Bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir kt.

LAMMC MISIJA

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro misija – kurti, kaupti ir skleisti naujas mokslo žinias konkurencingam, tvariam žemės, miškų ir aplinkos išteklių naudojimui, inovatyvių technologijų ir produktų kūrimui bei socialinių visuomenės reikmių tenkinimui.

LAMMC STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ, GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ

Ateities žemės ūkis turi būti plėtojamas didinant aukštos pridėtinės vertės produktų gamybą bei prisidedant prie Lietuvos tvaraus vystymosi, kas užtikrintų tausojančią išteklių naudojimą dabar ir ateityje bei tenkintų vartotojų poreikius šalies ir tarptautinėse rinkose. Tai gali būti pasiekta plėtojant mokslinius tyrimus, kurių tiksluose dėmesys bus skiriamas aplinkos požiūriu tvariems augalininkystės gamybos metodams, nepamirštant biologinės įvairovės bei augalų produktyvumo, efektyvesniam biologinių procesų panaudojimui praktinėms reikmėms, klimato kaitos rizikos vertinimui ir padarinių švelninimui įprastinių ir naujų augalų derliaus potencialui ir jo kokybei įvairiuose dirvožemiuose, intensyvesniam ir racialesniam atsinaujinančių išteklių taikymui tradicinių ir netradicinių produktų gamybai.

Planuojant LAMMC veiklą atlikta SSGG analizė, kurios pagrindu suformuluoti LAMMC uždaviniai bei priemonės ir rodikliai veiklos tikslui pasiekti.

Stiprybės	Silpnybės
<ul style="list-style-type: none"> – LAMMC dirba aukšto lygio mokslinis ir techninis personalas, įrengta eksperimentinė tyrimų bazė, modernios laboratorijos ir patalpos augalų genetikos, dirvožemio, ligų ir kenkėjų kontrolės, augalininkystės ir pasėlių valdymo tyrimams atlikti. - Didėjantis tarptautinis LAMMC matomumas ir tarpdisciplininio bendradarbiavimo patirtis tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygiu užtikrina geresnę tarptautinių projektų vykdymą. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ribotos galimybės pritraukti aukšto lygio mokslininkus ir kvalifikuotus techninius darbuotojus dėl didėjančios konkurencijos su verslu dėl žmogiškųjų išteklių; mažo užsienio mokslininkų vizitų skaičiaus dėl vykstančio karo Ukrainoje. - Išsklaidytos mokslinių tyrimų infrastruktūros ir padalinių (mokslinių skyrių/regioninių padalinių) specializacija

<p>- Ilgametis ryšys su verslo partneriais užtikrina projektų kofinansavimą ir leidžia efektyviau valdyti finansines rizikas.</p> <p>- Ilgametė mokslinių tyrimų patirtis ir glaudus bendradarbiavimas su pagrindinėmis visuomenės suinteresuotosiomis šalimis, nacionalinėmis ir tarptautinėmis institucijomis leidžia LAMMC mokslininkams būti pripažintais ekspertais įvairiose darbo grupėse.</p> <p>- Visi tyrėjai gali jaustis tikri dėl tinkamos lyčių pusiausvyros LAMMC, užtikrinančios, kad visi organizacijoje – tiek vyrai, tiek moterys – gali išnaudoti visą savo potencialą ir turi vienodas darbo sąlygas be lyties diskriminacijos.</p>	<p>trukdo sutelkti pastangas ir bendradarbiauti siekiant sudėtingų strateginių tikslų.</p> <p>- Nepakankamas projektų (ypač tarptautinių) paraiškų skaičius mažina galimybes sėkmingai dalyvauti projektinėje veikloje ir įsilieti į tarptautines, tarpdisciplinines komandas.</p>
Galimybės	Grėsmės
<p>- Galimybės stiprinti bendradarbiavimą, keitimąsi žiniomis su pasauliniais MTEP partneriais vykdant Europos Horizontas programos projektus. LAMMC tyrimų sritys apima pagrindines Europos žaliojo kurso gryno oro, švaraus vandens, sveiko dirvožemio ir biologinės įvairovės, sveiko ir įperkamo maisto, atsinaujinančios energijos tematikas, taip skatinant bendradarbiavimą tarptautinio masto MTEP žinių mainuose.</p> <p>- Nacionalinių teisės aktų pakeitimai leidžia ir supaprastina užsienio mokslininkų kvietimo ir įdarbinimo procedūras.</p> <p>- Optimalus infrastruktūros valdymas leidžia efektyviai vykdyti MTEP LAMMC; be to, tarptautinės stažuotės programos leidžia lengvai naudotis unikalia įranga partnerių institucijose.</p> <p>- Plėtojant pramonę žemės ūkio, sodininkystės, miškininkystės, energetikos ir maisto sektoriuose, didėja MTEP finansavimas.</p>	<p>- Miškininkystės ir aplinkos mokslų magistrantų skaičiaus mažėjimas dėl prastėjančios demografinės padėties ir prastų mokyklų absolventų technologijų, inžinerijos ir matematikos įgūdžių;</p> <p>- skirtingos nacionalinės ir tarptautinės mokslo vertinimo taisyklės.</p> <p>- Ribotas finansavimas modernios mokslinių tyrimų įrangos priežiūrai / aptarnavimui, nesugebėjimas užtikrinti konkurencingų tyrėjų ir techninio personalo atlyginimų gali lemti kai kurių perspektyvių mokslinių tyrimų nutraukimą.</p> <p>- Didėjanti konkurencija darbo rinkoje dėl aukštos kvalifikacijos technikos specialistų.</p>

LAMMC VEIKLOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI

LAMMC veiklos tikslas, yra apibrėžtas LAMMC įstatuose - tenkinti viešuosius interesus vykdant valstybei, visuomenei, tarptautiniam bendradarbiavimui ir ūkio subjektams svarbius ilgalaikius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą.

Veiklos uždaviniai:

- 1) kurti aukšto lygio mokslo žinias, skirtas spręsti šalies ir užsienio ekonominiams, aplinkosauginiams bei socialiniams iššūkiams;
- 2) didinti mokslu pagrįstų inovacijų ir sprendimų pasiekiamumą šalies bei užsienio vartotojams ir plačiajai visuomenei;
- 3) kelti mokslo prestižą ir užtikrinti patrauklias darbo sąlygas šalies regionuose.

LAMMC UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS BEI JŲ VERTINIMO RODIKLIAI

Vienas pagrindinių LAMMC uždavinių – kurti aukšto lygio mokslo žinias, skirtas spręsti šalies ir užsienio ekonominiams, aplinkosauginiams bei socialiniams iššūkiams. Aukšto lygio mokslo žinių kūrimas yra tiesiogiai susijęs su konkursiniu finansavimu ir aukšto lygio nacionalinių bei tarptautinių MTEPI ir kitų projektų vykdymu. 2023 m. LAMMC mokslininkai pateikė 84 MTEPI projektų paraiškas, kurių vertė siekė daugiau nei 16,2 mln. eurų. Svarbu paminėti, kad kaip pareiškėjai LAMMC mokslininkai pateikė 2 Europos

Horizontas programos paraiškas, taip pat aktyviai dalyvavo LIFE, NORDFORSK ir kitų tarptautinių mokslo programų kvietimuose. Projektų laimėjimo sėkmės rodiklis siekė beveik 25 proc. Siekiant ir toliau užtikrinti sėkmingą LAMMC veiklos tęstinumą, bus skatinama rengti ir teikti daugiau paraiškų, pritraukti konkursinį finansavimą. Šiam tikslui pasiekti 2023 m. įsteigta LAMMC Tarptautiškumo skatinimo programa, kurioje dalyvaujantys mokslininkai turi galimybę ne tik vykti į mokslines stažuotes, kelti kvalifikaciją bendradarbiaujant su RTO institucijomis, bet ir gauti finansinę paskaitą už tarptautinių programų paraiškų rengimą.

2023 m. vykusio tarptautinio vertinimo metu, užsienio ekspertai kaip vieną didžiausių LAMMC stiprybių išskyrė doktorantūros studijas bei jaunų mokslininkų ugdymą. Šiuo metu LAMMC studijuoja 67 doktorantai, kurių 27 proc. užsienio šalių piliečiai iš Latvijos, Ukrainos, Pakistano, Kazachstano, Sirijos ir kt.

1 uždavinys - kurti aukšto lygio mokslo žinias, skirtas šalies ir užsienio ekonominių, aplinkosauginių bei socialinių iššūkių sprendimui							
Strategijos įgyvendinimo priemonės	Strategijos įgyvendinimo vertinimo kriterijai	Pasiektas rezultatas			Planas		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Aukšto lygio fundamentinių bei taikomųjų mokslinių tyrimų vykdymas	Mokslinių publikacijų žurnaluose, referuojamuose CA WoS duomenų bazėje ir turinčiuose cituojamumo rodiklį (IF) Q1–Q2 žurnaluose, vnt.	108	121	134	150	155	160
	Publikacijos su užsienio institucijomis ir/ar verslo subjektais	58	57	53	60	70	80
	Publikacijos tarp skirtingų LAMMC padalinių (skyrių, laboratorijų)	17	55	45	50	55	57
	TOP 10 publikacijos	39	52	58	60	62	65
	Tarptautiniu mastu pripažintos mokslo leidyklos išleista mokslo monografija (ne mažesnės apimties kaip 8 aut. l.) ar jos dalis (dalys)	9	7	1	12	13	15
	Mokslinių stažuočių skaičius	17	18	10	35	35	35
Naujų, inovatyvių, moksliniais tyrimais grįstų produktų ir technologijų kūrimas	Europos specializuotose centruose tarptautinę ekspertizę praėjusių augalų veislių skaičius ir/arba tarptautinę ekspertizę praėjusios mokslui naujos organizmų rūšių skaičius	7	11	8	10	10	10
	Europos patentų biurui, JAV patentų ir prekių ženklų biurui ar Japonijos patentų biurui pateiktos patentų paraiškos (pagal registracijos pažymėjimą)	1	2	0	1	1	1
	Europos patentų biurui, JAV patentų ir prekių ženklų biurui ar Japonijos patentų biuro išduoti patentai	0	0	0	1	1	1
Aukšto lygio nacionalinių ir tarptautinių MTEPI bei kitų projektų vykdymas	Pateiktų projektų paraiškų suma, mln. eur.	10,4	11,1	16,2	18,0	20,0	21,0
	Lėšų, gautų vykdant MTEPI projektus suma, mln. eur.	2,5	2,3	3,1	3,3	3,5	4,0
Aukšto lygio tarptautinių doktorantūros studijų vykdymas	Studijuojančių doktorantų skaičius	65	68	67	70	70	70
	Apgintų daktaro disertacijų skaičius	12	7	8	14	14	15
	Disertacijų anglų kalba skaičius	4	5	3	12	12	15
	Disertacijų publikacijų pagrindu skaičius	3	4	3	9	10	15
	Užsienio doktorantų skaičius	9	17	18	17	19	20

Šalies augimo garantas yra mokslu grįstų sprendimų priėmimas viešajame ir privačiame sektoriuose. LAMMC mokslininkai jau daug metų aktyviai dalyvauja nacionalinėse darbo grupėse, yra projektų ir šalies strateginių dokumentų vertinimo ekspertinių grupių nariai, o pastaraisiais metais reikšmingai padidėjo jų indėlis į tarptautinių darbo ir ekspertinių grupių, teikiančių siūlymus Europos Komisijai, veiklą. Mokslininkai sukaupomis mokslo žiniomis aktyviai dalijasi nacionalinių ir tarptautinių konferencijų metu.

Siekiant stiprinti inovacijų diegimą nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu, LAMMC veiklą orientuoja ne tik į mokslinių projektų vykdymą bei inovacijų kūrimą, bet ir jų tiesioginį diegimą bei aktyvią informacijos sklaidą. 2023 m. mokslininkai vykdė 95 ūkio subjektų užsakymus, kurių vertė siekė 1,8 mln. Eur.

2023 metais išaugo tarptautinių renginių skaičius. Džiugu, kad vykdant tarptautinius projektus LAMMC mokslininkai vis aktyviau įsitraukia į tarptautinius tinklus bei bendradarbiaudami su užsienio kolegomis organizuoja įvairius renginius – konferencijas, seminarus, darbinius susitikimus ir kt. Siekiant sustiprinti pasitikėjimą mokslininkais ir pabrėžti mokslinių tyrimų svarbą, didelis dėmesys skiriamas informacijos sklaidai socialiniuose tinkluose (*Facebook, LinkedIn, X*).

2 uždavinys – Didinti mokslo grįstų inovacijų ir sprendimų prieinamumą šalies ir užsienio vartotojams bei plačiajai visuomenei							
Strategijos įgyvendinimo priemonės	Strategijos įgyvendinimo vertinimo kriterijai	Pasiektas rezultatas			Planas		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Eksperimentinė plėtra ir inovacijų diegimas	Lėšų, gautų vykdant sutartis su ūkio subjektais suma, mln. eur.	1,8	2,6	1,82	2,0	2,5	3,0
	Lėšų, gautų už licencines sutartis suma, mln. eur.	0,30	0,29	0,23	0,30	0,35	0,40
	Įkurtų atžalinių įmonių skaičius	0	0	0	0	1	1
Mokslu grįstų rekomendacijų rengimas bei pateikimas sprendimų priėmėjams	Ekspertai (nacionalinėse ir tarptautinėse grupėse)	59	75	75	80	85	90
Naujų mokslo žinių sklaida mokslo visuomenei ir tikslinėms žmonių grupėms	Pranešimų tarptautinėse konferencijose skaičius	73	170	92	95	100	110
	Pranešimai visuomenei (nacionaliniai seminarai, lauko dienos, parodos)	10	50	22	40	50	60
	Suorganizuotų nacionalinių konferencijų skaičius	4	4	7	7	8	9
	Suorganizuotų tarptautinių renginių (konferencijų, parodų, tarptautinių seminarų, kursų, pasitarimų) skaičius	9	8	14	12	13	14
Naujų mokslo žinių ir inovacijų sklaida plačiajai visuomenei	Tinklalo naudojimo skaičius	49931	2436	1950	3200	3400	3500
	Socialinių tinklų lankymas: LinkedIn sekėjai	424	760	1063	1100	1250	1500
	Socialinių tinklų lankymas: X sekėjai	65	80	95	200	210	220
	Socialinių tinklų lankymas: Facebook sekėjai	1 895	2057	2390	3000	3050	3100

LAMMC savo veiklą vykdo atsižvelgdamas į tvarumą bei išteklių naudojimo optimizavimą. Didelis dėmesys skiriamas užtikrinimui Žaliųjų pirkimų, kuriais siekiama įsigyti prekių, paslaugų arba darbų, darančių kuo mažesnę poveikį aplinkai viename, keliuose ar visuose prekės, paslaugos ar darbo gyvavimo ciklo etapuose.

3 uždavinys – Kelti mokslo prestižą bei užtikrinti patrauklias darbo sąlygas Lietuvos regionuose							
Strategijos įgyvendinimo priemonės	Strategijos įgyvendinimo vertinimo kriterijai	Pasiektas rezultatas			Planas		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
„Žaliųjų“ technologijų taikymas LAMMC veikloje	Įvykdytų žaliųjų pirkimų dalis nuo visų pirkimų, proc.	10	53	89	100	100	100
	Parengtų elektroninių bylų, skirtų archyvuoti, dalis nuo visų bylų, proc.	27	30	31	50	80	100
Palankių darbo sąlygų LAMMC sukūrimas	Vidutinio mokslo darbuotojų darbo užmokesčio didėjimas proc.	12	22,6	15	10	10	10
	Darbuotojų, dalyvaujančių kvalifikacijos tobulinimo veiklose, dalis per metus proc.	15	26	25	25	25	25